

5.4 EHSV je však toho názoru, že banky by mali okamžite, akýmkoľvek komunikačným prostriedkom, vrátane elektronickej pošty, informovať súd o spôsobe vykonania rozhodnutia.

5.5 Norma Spoločenstva by nemala stanoviť konkrétne pravidlá pre prípad konkurzného konania veriteľov týkajúceho sa rovnakého bankového účtu a EHSV sa prikláňa k tomu, aby boli uplatnené vnútroštátne právne predpisy.

5.6 EHSV sa nazdáva, že vykonanie ochranného opatrenia by sa malo riadiť právnymi predpismi krajiny oprávnenej na toto vykonanie, a to v súlade s všeobecnými pravidlami uplatňovanými pri riešení sporov.

5.7 Na záver EHSV upozorňuje Komisiu na potrebu stanoviť systém prekladu dokumentov týkajúcich sa fungovania tohto opatrenia v súlade s ustanoveniami článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006.

V Bruseli 26. septembra 2007

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris DIMITRIADIS

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Zjednodušenia regulačného rámca v strojárstve“

(2008/C 10/03)

Pani Margot WALLSTRÖM a pán Günter VERHEUGEN, podpredsedovia Európskej komisie sa 8. januára 2007 rozhodli požiadať Európsky hospodársky a sociálny výbor o vypracovanie prieskumného stanoviska na tému „Zjednodušenie regulačného rámca v strojárstve“.

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 18. júla 2007 Spravodajcom bol pán IOZIA.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 438. plenárnom zasadnutí 26. septembra 2007 prijal 138 hlasmi za, pričom 2 členovia hlasovali proti a 3 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1 Európsky strojársky priemysel je jedným zo špičkových a kľúčových priemyselných odvetví európskeho hospodárstva. V roku 2006 viac ako 130 000 strojárskych podnikov, ktoré viac ako tretinu svojich výrobkov vyvážajú, dosiahlo celkový obrat niekoľko stoviek miliárd eur. V strojárskom priemysle a v elektromechanickom priemysle, ktoré produkujú významnú pridanú hodnotu, je v EÚ zamestnaných viac ako štyri milióny vysokokvalifikovaných pracovníkov.

1.2 Strojárstvo a elektromechanický priemysel môžu vďaka neustálemu ďalšiemu vzdelávaniu, výmene skúseností a osvedčených postupov, zachovaniu vysokej úrovne konkurencieschopnosti, ako aj vďaka svojej schopnosti preniknúť na svetové trhy prispieť k splneniu cieľov lisabonského programu viac, než iné odvetvia.

1.3 Výbor podporuje iniciatívu Komisie na posilnenie konkurencieschopnosti tohto odvetvia a na zlepšenie právneho rámca prostredníctvom lepších a účinnejších predpisov zohľadňujúcich realitu tohto odvetvia, ktoré je charakteristické desiatkami tisícov

malých a stredných podnikov. „Lepšia tvorba právnych predpisov“ neznamená – aspoň v tomto odvetví – absenciu tvorby právnych predpisov, ale vytvorenie stabilného, transparentného a ľahko uplatniteľného regulačného rámca s čo najnižšími správnymi nákladmi.

1.4 Výbor víta, že ho Komisia poverila citlivou úlohou zistiť v rámci činnosti legislatívnych orgánov zameranej na lepšiu tvorbu a zjednodušovanie právnych predpisov pri čo najširšom konsenze, ktoré oblasti sú vhodné na zjednodušenie právnych predpisov Spoločenstva.

1.5 Výbor berie na vedomie, že sa v súčasnosti vypracovávajú rozličné legislatívne iniciatívy týkajúce sa daného odvetvia. Pritom je potrebné zladit' rôznorodé záujmy hospodárskej, sociálnej a ekologickej povahy. Vytvorenie vnútorného trhu nesmie ovplyvňovať iné záujmy, ktoré si z hľadiska cieľov lisabonského programu vyžadujú osobitnú pozornosť, napr. zdravie a bezpečnosť zamestnancov, ochrana spotrebiteľa a ochrana životného prostredia. Podľa názoru výboru si tieto rozličné iniciatívy vyžadujú integrovanú a koordinovanú stratégiu.

1.6 Výbor víta návrhy Komisie na zmenu nového prístupu a na posilnenie úlohy členských štátov pri trhovom dohľade obsiahnuté v oznámení zo 17. februára 2007, ktoré na tento účel nie vždy poskytujú dostatočné prostriedky. Výbor dúfa, že sa rozšíri personál Komisie zodpovedný za koordinačné a dohľadné činnosti a v niektorých prípadoch aj personál zodpovedný za kontrolu akreditačných podmienok, za činnosť notifikačných pracovníkov a kvalitu ich certifikácie. Musí sa vytvoriť „komunikačná platforma“ pre subjekty a členské štáty, ktoré musia konať primerane a v súlade s cieľmi smerníc a s politikou Spoločenstva, a tak postupne dosiahnuť zosúladenie sústav a modelov trhového dohľadu.

1.7 Výbor žiada, aby sa všetkým aktérom, ktorých sa normalizácia týka, umožnilo, že sa už v prípravnej fáze budú môcť podieľať na určovaní noriem. Na to by sa mala zintenzívniť účasť v technických výboroch, predovšetkým na miestnej úrovni, ako aj hodnotenie dosahu bez toho, aby sa nadmerne využívali konzultácie prostredníctvom internetu. Ide síce o užitočný prostriedok, ktorý však predovšetkým v tejto oblasti nesmie byť jediným spôsobom na vypočutie zástupcov zainteresovaných skupín.

1.8 Pokiaľ ide o „harmonizovanú“ normalizáciu, zastáva výbor názor, že predovšetkým pre malé a stredné podniky musí byť k dispozícii bezplatne alebo za symbolickú cenu. Výbor poukazuje na nerovnaké zaobchádzanie s podnikmi v krajinách, v jazykoch ktorých sa normy zostavujú (angličtina, francúzština a príležitostne nemčina) a podnikmi z iných krajín, ktoré musia niekedy znášať značné náklady na preklady.

1.9 Výbor podčiarkuje, že sa musia odstrániť všetky neodôvodnené správne náklady a že sa musí zreteľne znížiť zaťaženie výrobných sústav.

1.10 Výbor pripomína Komisii, aby pri normalizácii starostlivo zohľadňovala nevyhnutnosť stabilného riešenia a aby naviazala aj na odporúčania záujmových skupín a ich najdôležitejších zástupcov. Pokiaľ ide o právny rámec a zodpovedajúci právny základ, výbor Komisii odporúča, aby pred vydaním právneho predpisu overila, či sa tie isté ciele nedajú dosiahnuť iným spôsobom, napríklad samoreguláciou alebo koreguláciou, pokiaľ je podľa možnosti rozsiahlym spôsobom zaručená transparentnosť a účasť všetkých zainteresovaných strán, a aby zároveň vždy vychádzala z hlavného predmetu normy a jej obsahu, ktoré majú byť rozhodujúcimi dôvodmi na voľbu príslušného článku zmluvy ako právneho základu.

1.11 Výbor žiada odstránenie technických prekážok zavŕšenia vnútorného trhu. Neodôvodnené ustanovenia členských štátov alebo regionálne ustanovenia vytvárajú skutočné a neprekonateľné prekážky voľného pohybu tovaru.

1.12 Výbor odporúča, aby sa pred vydávaním budúcich právnych predpisov nielen vždy uskutočňovalo starostlivé hodnotenie

dosahu a zohľadňovala primeranosť, ale aby sa aj následne vykonávala prísna kontrola na zabránenie narušeniam, ktoré by pre budúcnosť podnikov v tomto odvetví mohli byť osudné.

1.13 Európsky sociálny dialóg na odvetvovej úrovni zohráva ústrednú úlohu pri určovaní všetkých spoločných iniciatív na podporu zamestnanosti a konkurencieschopnosti tohto odvetvia. Pritom treba vždy zohľadňovať neodmysliteľné zásady ochrany zamestnancov, občanov a životného prostredia. Postupy v rámci sociálnej zodpovednosti podnikov môžu tento neustály dialóg medzi podnikmi a zástupcami záujmových skupín uľahčiť, čím sa zabráni nevhodnému použitiu, podporí sa vytváranie povedomia a neustále ďalšie vzdelávanie a dosiahne sa kladný vzťah k danej oblasti a konečným spotrebiteľom.

2. Obsah žiadosti Komisie

2.1 Na podnet podpredsedníčky pani WALLSTRÖMOVEJ a podpredsedu pána VERHEUGENA požiadala Európska komisia Európsky hospodársky a sociálny výbor o vypracovanie preskúmaného stanoviska na zistenie celkových súvislostí právnych rámcových podmienok v strojárstve ako priemyselnom odvetví a určenie priestoru na možné zjednodušenia. Preskúmanie sa nemalo obmedziť na právne predpisy špecifické pre dané odvetvie, ale malo sa zaoberať celkovým regulačným prostredím v odvetví strojárstva.

2.2 Pokiaľ ide o zapojenie zainteresovaných subjektov do procesu zjednodušovania, predovšetkým pokiaľ ide o poukázanie na tie predpisy, s ktorými sú pri uplatňovaní osobitné problémy, Komisia uznáva, že výbor má značné a rozsiahle skúsenosti a skutočne pluralistické zloženie, a preto je ideálne vhodný pokiaľ ide o vysvetlenie a zhrnutie postoja subjektov z hospodárstva, zamestnancov a občianskej spoločnosti v Európe.

2.3 Komisia touto dôležitou úlohou poverila EHSV vzhľadom na skúsenosti, ktoré výbor získal prostredníctvom početných stanovísk na tému lepšej tvorby a zjednodušovania právnych predpisov⁽¹⁾, ako aj vzhľadom na článok 8 Protokolu o spolupráci medzi Európskou komisiou a EHSV. Pre prípad, že táto práca výboru prinesie kladné výsledky, Komisia výhľadovo prisľúbila, že takúto žiadosť opätovne zašle v mnohých ďalších prípadoch týkajúcich sa programu Komisie a výboru pre oblasť zlepšovania tvorby právnych predpisov.

2.4 Komisia následne objasnila svoj postoj a vysvetlila, že lepšia tvorba právnych predpisov neznamená zmenšenie právnej ochrany, ale že úroveň ochrany zamestnancov, spotrebiteľov a životného prostredia musí zostať aspoň zachovaná a že cieľ spočíva v zaručení právneho rámca, ktorý umožňuje zlepšenie konkurencieschopnosti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 24, 31.1.2006, spravodajca: pán RETUREAU a Ú. v. EÚ C 309, 16.12.2006, spravodajca: pán CASSIDY.

3. Všeobecné pripomienky

3.1 Vopred treba povedať, že výbor má veľký záujem o úlohu nájsť súlad rozličných záujmov a predložiť návrh na zlepšenie a zjednodušenie jestvujúceho regulačného a právneho rámca. Veľká výhoda metódy výboru spočíva v schopnosti ovplyvňovať rozhodovací proces hľadaním podľa možnosti širokého konsenzu zástupcov občianskej spoločnosti, ktorí obhajujú rozličné záujmy. Vďaka jednoznačnému zasadzovaniu sa o zásady a hodnoty Spoločenstva, i vďaka svojim stanoviskám vyznačujúcim sa vyváženosťou, kvalitou a inováciou, je EHSV pre európske inštitúcie významným a silným partnerom na rokovania. Žiadosť Komisie ponúka všetkým častiam spoločnosti zastúpeným vo výbore podnet alebo takmer výzvu úspešne využiť túto príležitosť a tak zdôrazniť úlohu stretnutí, diskusií a dialógu, ktoré sa organizovanej občianskej spoločnosti priznávajú v zmluvách.

3.2 Možnosť, aby výbor vopred určil oblasti činnosti na zlepšenie regulačného rámca, je novým prístupom a otvára nové možnosti spolupráce európskych inštitúcií. Je zrejme, že všetky zainteresované strany – každá za seba – už Komisii oznámili svoje potreby a očakávania. Výrobné podniky, používatelia, zamestnanci, spotrebiteľia, normalizačné grémiá a úrady už vysvetlili, ako by si predstavovali „zlepšenie“ jestvujúcich predpisov. Doteraz používané konzultačné postupy však neukázali podrobný celkový obraz rozličných záujmov, čo u zúčastnených niekedy zanecháva dojem, že sa na nich primerane neprihliada.

3.3 Výbor môže dospieť k syntéze záujmov na jednej strane na základe svojich početných a cenných skúseností a na druhej strane prostredníctvom svojich široko rozvetvených a vplyvných vzťahov, vďaka ktorým jeho členovia môžu získať cenné poznatky. Výbor túto tému už načrtol vo svojom stanovisku z vlastnej iniciatívy na tému Priemyselné zmeny v strojárskom odvetví (?).

3.4 Výbor konštatuje, že už prebiehajú alebo boli ohlásené rozličné iniciatívy v oblasti predpisov EÚ týkajúce sa výrobných odvetví a osobitne strojárstva. V týchto iniciatívach sa hovorí o komplexných otázkach rôzneho charakteru. Zdá sa, že má zmysel skúmať tieto problémy, aby sa mohli zohľadňovať rozličné záujmy chránené právom Spoločenstva: voľný obeh tovaru, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, ochrana spotrebiteľov, ochrana životného prostredia a ciele Lisabonskej stratégie z hospodárskeho a spoločenského hľadiska. Tieto pravidlá sa opierajú o rôzne právne nástroje a takýto prieskum sa doteraz ešte neuskutočnil. Výbor zastáva názor, že teraz je skutočne načase, aby sa pre celé odvetvie našlo jednotné a štruktúrované riešenie.

3.5 Právne predpisy Spoločenstva v oblasti výroby a distribúcie priemyselných výrobkov sa vypracovávali postupne.

Vo všeobecnosti to umožnilo právnu harmonizáciu, čo viedlo k značnému zjednodušeniu právneho prostredia pre podniky, aj keď sa musí zdôrazniť, že tento proces ešte nie je ukončený.

3.6 V právnych predpisoch Spoločenstva prijatých v druhej polovici osemdesiatych rokov 20. storočia môžeme rozlišovať dve veľké skupiny: prvá skupina sa týka trhu, druhá skupina sa týka pracovných miest. Účinné uplatňovanie týchto právnych predpisov si vyžaduje súčinnosť mnohých aktérov: normalizačných a osvedčovacích orgánov, projektantov a výrobcov, dovozcov a distribútorov, montážnych a inštaláčnych firiem, verejných kontrolných a sankčných orgánov (vrátane colných a súdnych orgánov), podnikateľov, zamestnancov a odborov atď. Organizácie na ochranu spotrebiteľov vyjadrili svoj rozhodný záujem o konkrétnu a aktívnu účasť, ktorú pokladajú dosiaľ za nedostatočnú. Spolupráca všetkých týchto subjektov má ústredný význam, rovnako ako spolupráca úradov na národnej a európskej úrovni.

3.7 Zdá sa, že uplatňovanie týchto ustanovení spôsobuje veľké problémy. Napriek kladnému celkovému hodnoteniu by sa však nemalo zabúdať na niekoľko konkrétnych problémov.

4. Prísnejšie, avšak stále ešte nedostatočné bezpečnostné predpisy

4.1 Každý rok sa stane 6 000 až 8 000 smrteľných pracovných úrazov (pričom 40 % obetí smrteľných pracovných úrazov je mladších ako 35 rokov) a pracovné úrazy spôsobia ročne stotisícim osôb zníženie pracovnej schopnosti. Časť týchto úrazov súvisí s pracovnými nástrojmi. Príčinou je často nedostatočná osobná ochrana alebo nedostatočné vyškolenie. Približne štvrtina zamestnancov v EÚ uviedla, že používa osobné prostriedky na zachovanie bezpečnosti a na ochranu zdravia pri práci. Rozhodujúce fyzikálne rizikové činitele na pracovisku sú spojené vo všeobecnosti s pracovnými prostriedkami: hluk, vibrácie a ionizujúce alebo neionizujúce žiarenie. Zásadný význam z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci majú ergonomické činitele. V určitých prípadoch môžu pracovné prostriedky zohrávať rozhodujúcu úlohu pri vystavení osôb chemickým látkam. Účinnosť individuálnej ochrany môže mať v niektorých prípadoch rozhodujúci význam.

4.2 Osobitnú pozornosť treba venovať tým výrobkom, ktoré sú určené na všeobecné použitie bližšie neurčenou skupinou spotrebiteľov, ktorí určite nie sú oboznámení s nebezpečenstvami súvisiacimi s kúpenými alebo najatými strojmi. Spotrebiteľia sú žiaľ veľmi často obeťmi úrazov, ktorých príčinou je neprimerané použitie a ktoré sa v štatistikách nezohľadňujú.

(?) Ú. v. EÚ C 267, 27.10.2005, spravodajca: pán IERSEL.

5. Niekedy nie celkom jednoduchá spolupráca rozličných subjektov

5.1 Treba konštatovať, že spolupráca subjektov na vnútornom trhu je obmedzovaná skutočnými ťažkosťami, ako aj veľkými výhradami, pokiaľ ide o úplne transparentné správanie. V súkromnom sektore to môžeme pripisovať želaniu chrániť sa pred konkurenciou alebo možnými postihmi, vo verejnom sektore zasa niekedy veľmi výraznej inštitučnej nepružnosti. Je napríklad zrejmé, že sa musí zintenzívniť spolupráca medzi výrobnými podnikmi a užívateľskými podnikmi, alebo že výklad podstatných požiadaviek smerníc „novej koncepcie“ zo strany normalizačných a kontrolných orgánov, notifikačných pracovísk a poradenských ústavov, ktoré podnikateľom poskytujú technickú pomoc, musí byť transparentnejší.

5.2 Tento problém bol v centre pozornosti Komisie pri nedávno začatej iniciatíve na preskúmanie novej koncepcie, ktorá bola ohlásená 14. februára 2007 ako nový balík opatrení pre obeh tovaru na vnútornom trhu. Balík pozostáva z návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh [KOM(2007) 37 v konečnom znení] ⁽³⁾ a z návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o spoločnom rámci pre uvádzanie výrobkov na trh [KOM(2007) 53 v konečnom znení] ⁽⁴⁾. Cieľom balíka opatrení je posilnenie štruktúr trhového dohľadu, aby sa výrobky, ktoré nie sú bezpečné, rozpoznávali a nepripúšťali na trh a aby sa mohlo postupovať proti podvodným podnikom. Kontrolné, certifikačné a inšpekčné pracoviská, ktoré sa zúčastňujú na kontrole výrobkov, majú byť pri akreditácii prísnejšie kontrolované. Má sa tak zaručiť jednotný právny rámec pre podniky i pre kontrolné pracoviská. (V súčasnosti funguje v EÚ približne 1 800 takýchto pracovísk na hodnotenie zhody, t. j. laboratória, inšpekčné a certifikačné pracoviská, ktoré sa v budúcnosti budú označovať ako notifikačné pracoviská. Ide o zariadenia súkromného sektoru, ktorých funkcia je akreditovaná úradmi.) Pritom je možné konštatovať nezvyčajnú skutočnosť, že za týmito „nezávislými“ inštitúciami nájdeme množstvo aktérov, ktorí majú priame spojenie so združeniami výrobcov, kvôli čomu môžu konflikty záujmov predstavovať skutočný problém. V jednom členskom štáte bolo napríklad len v sektore výroby výtahov akreditovaných 80 pracovísk na hodnotenie zhody.

5.2.1 Dvadsaťdva rokov po prijatí rozhodnutia Rady zo 7. mája 1985 o prijatí zásady „novej koncepcie“ navrhuje Komisia aktualizáciu a rozšírenie trhového dohľadu, aby sa zväčšila spoľahlivosť označovania značkou CE. Výbor zastáva názor, že metódou novej koncepcie, ktorá sa týka 25 smerníc, z ktorých 21 sa zaoberá špecifickými ustanoveniami o udeľovaní značky, sa dosiahli dobré výsledky a podporil sa rozvoj vnútorného trhu, zároveň si však myslí, že navrhovaná zmena je

⁽³⁾ Stanovisko INT/352, ktoré sa teraz vypracováva (spravodajca: pán PEZZINI).

⁽⁴⁾ Stanovisko INT/353, pozri poznámku pod čiarou 3.

nevyhnutná. Právomoci a oblasti zodpovednosti členských štátov, ale aj Komisie sa musia rozšíriť. Komisia musí rozšíriť svoj personálny stav, aby mohla vykonávať neustálu kontrolu trhového dohľadu, postupov akreditácie hodnotiacich pracovísk a v niektorých prípadoch aj činnosti týchto pracovísk. Veľká väčšina odvetvových zväzov sa v rámci prieskumov Komisie vyslovila za takéto posilnenie orgánov členských štátov a v logickom dôsledku aj európskych inštitúcií.

5.3 Výbor víta túto iniciatívu, ktorou sa obmedzí priestor na svojvoľné a rozdielne posudzovanie. Svojvoľné a rozdielne posudzovanie bráni rozvoju vnútorného trhu a má množstvo konkurenčných nevýhod pre subjekty, ktoré dodržiavajú predpisy. Narušenia konkurencie kvôli nedbanlivému dohľadu predstavujú prvoradý problém a ozrejmujú medze pri používaní novej koncepcie. Jednoduchý a jasný právny rámec má okrem toho ústredný význam predovšetkým pre malé a stredné podniky a takisto sa musí zintenzívniť spolupráca medzi orgánmi trhového dohľadu, ako na území EÚ/EHP, tak aj na medzinárodnej úrovni. Musí sa vytvoriť „komunikačná platforma“ pre subjekty a členské štáty, ktoré musia konať primerane a v súlade s cieľmi smerníc a s politikou Spoločenstva a tak postupne dosiahnuť zosúladenie sústav a modelov trhového dohľadu. Zásadný význam má účasť colných úradov na týchto činnostiach.

5.4 Na európskej úrovni by bola vhodná väčšia spolupráca všetkých generálnych riaditeľstiev (napr. ENTR, ENV, EMPL a SANCO), ktoré by mohli spolupracovať pri zostavovaní usmernení na uplatňovanie rozličných platných smerníc. Tieto usmernenia by prirodzene nenahrádzali predpisy, mohli by však byť zmysluplným príspevkom a ušetriť množstvo peňazí, ktoré by sa inak vynakladali na zbytočné poradenstvo.

5.5 V oblasti sezónnych výrobkov, napr. záhradného náradia treba počítať so zjednodušenými a zrýchlenými postupmi, aby sa nepremeškali trhové príležitosti. Výbor odporúča vytvoriť na tento účel „sprostredkovateľské pracovisko“, na ktoré by sa podniky mohli obrátiť kvôli splneniu osobitných a oprávnených potrieb, pričom treba v každom prípade zaručiť svedomitú uplatňovanie všetkých ustanovení, hlavne v oblasti bezpečnosti.

6. Administratívne predpisy, ktoré nie sú nevyhnutne odôvodnené

6.1 Ďalšia Komisiou ohlásená priorita sa týka odstránenia neodôvodnených administratívnych predpisov, ktoré v značnej miere ovplyvňujú konkurencieschopnosť. Výbor so záujmom sleduje zodpovedajúcu činnosť Komisie, ktorá 24. januára 2007 dostala konkrétnu podobu predložením akčného programu. Cieľom akčného programu je zredukovať do roku 2012 administratívne povinnosti podnikov o jednu štvrtinu.

6.2 Komisia by k riešeniu niektorých problémov pri uplatňovaní smerníc mohla prispieť napríklad tým, že u seba sústreďí všetky oznámenia, ktoré sú toho času adresované jednotlivým členským štátom, čo spôsobuje nesmierne problémy už pri obstarávaní adries. Týka sa to napr. smernice 2000/14/ES o hlučnosti, pri ktorej sa osvedčenie o zhode musí doručiť členskému štátu a Komisii, alebo smernice 97/68/ES o plyných emisiách spaľovacích motorov mobilných strojov a zariadení, pri ktorej majú podniky kvôli flexibilitě oboznamovať príslušné úrady určené všetkými členskými štátmi o získanom povolení a polročne podávať správy.

6.3 Pri praktickom uplatňovaní smerníc o ochrane pracovníkov pred fyzikálnymi vplyvmi narážajú podniky na množstvo ťažkostí. Osobitne smernica o vibráciách (2002/44/ES) alebo smernica o ohrození neionizujúcim optickým žiarením (2006/25/ES) spôsobuje problémy predovšetkým malým a stredným podnikom. Takéto problémy by mohli vzniknúť aj pri uplatňovaní pripravovanej smernice o umelom optickom žiarení. Ak majú tieto smernice plniť svoj účel, sú potrebné usmernenia a praktické návody. Ak by sa konkrétne uplatňovanie skutočne ukázalo ako neuskutočiteľné, treba prirodzene uvažovať o potrebných zmenách a rýchlo ich uskutočniť, aby podniky mohli plniť svoje právne povinnosti.

6.4 V oblasti priemyselnej výroby, predovšetkým v strojárstve, sa však musia zohľadňovať rozličné potreby, pokiaľ ide o administratívne predpisy. Sledovateľnosť pracovných úkonov rozličných subjektov má podstatný význam, pokiaľ ide o bezpečnosť spotrebiteľov a právnú istotu zmluvných vzťahov riadených trhom. Preto sa musia nájsť vyvážené riešenia, aby sa zachovala transparentnosť a sledovateľnosť bez toho, aby sa zbytočne zvyšovali správne náklady.

7. Úloha normalizácie

7.1 Technická normalizácia zohráva dôležitú úlohu pri fungovaní pravidiel Spoločenstva a umožňuje dať základným bezpečnostným požiadavkám stanoveným v právnych predpisoch konkrétnu podobu. Dodržiavanie noriem dáva tušíť zhodu so smernicami. Certifikácia (akreditovanými notifikačnými pracoviskami, ak je potrebná) je možná len v rámci zodpovedajúcich právnych predpisov.

7.2 Európske normalizačné orgány vykonali na základe právomocí udelených Komisii celkovo užitočnú prácu. V každom prípade by vypracovávanie noriem, ktoré je v súčasnosti fakticky obmedzené na prehľadný okruh subjektov, malo prebiehať s väčšou účasťou dotknutých subjektov, čo by zjednodušilo ďalší dialóg. Veľká časť podnikov, ktoré ich používajú, nedisponuje ani prostriedkami, ani zdrojmi, aby túto úlohu plnili pravidelne. Účasť zamestnancov a spotrebiteľov je ešte menšia. V takej situácii je ťažké zohľadňovať význam získaných skúseností. Niektoré normy nemôžu zodpovedať všetkým lokálne zisteným želaniam. Výbor dúfa v tejto oblasti, v ktorej

má niekoľko málo osôb skutočnú rozhodovaciu právomoc, vo väčšiu účasť všetkých zainteresovaných strán v technických výboroch, predovšetkým na miestnej úrovni. Výbor s obavou konštatuje, že rast nákladov pri normalizácii sa môže stať brzdou konkurencieschopnosti, ale aj bezpečnosti, keď sa pripustia riziká a stroje sa budú používať nevhodne alebo v rozpore s normami. Niektoré východoeurópske malé a stredné podniky ukazujú ochotu podstúpiť veľké riziko alebo sklony používať vynálezávé postupy.

7.3 Výbor víta iniciatívy ohlásené 15. marca 2007 v akčnom pláne európskej normalizácie. V nich sú všetky členské štáty vyzvané podať správu o stave realizácie, ako aj o opatreniach urobených na zapojenie všetkých subjektov, ktoré sa podieľajú na normalizácii na európskej a medzinárodnej úrovni. Komisia by sa mala prednesených podnetov chopiť a zohľadniť ich pri európskej normalizácii. Zapojenie malých a stredných podnikov do normalizačných postupov na európskej úrovni i na úrovni členských štátov má zásadný význam a prínos zapojenia musí pri budúcich normalizačných procesoch skutočne nadobudnúť konkrétnu podobu.

7.4 V určitých prípadoch si podniky môžu len s ťažkosťami plniť povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Hodnotenie rizík si totiž od okamihu nasadenia stroja vyžaduje vzájomné dopĺňanie sa výrobcu a užívateľského podniku. Problémy môžu vzniknúť vtedy, keď normy neobsahujú primerané informácie o zvyškových rizikách, ktoré musí podnik zohľadniť. Ak podnikatelia nie sú správne oboznámení so zvyškovými rizikami v súvislosti so strojom, ktorý nadobudli, budú mať ťažkosti splniť povinnosť hodnotenia rizika podľa rámcovej smernice 89/391/EHS a jej 19 dopĺňujúcich špecifických smerníc pre oblasť aktívnej a pasívnej ochrany zamestnancov.

7.5 Šírenie noriem môže byť pre malé a stredné podniky vzhľadom na vysoké nadobúdacie náklady obťažné. Ak normalizácia prináša nový certifikačný postup, sú správne náklady vo všeobecnosti oveľa vyššie ako priame náklady spôsobené právnymi predpismi.

7.6 Analýza rizík vyvinutá odborníkmi Európskeho výboru pre normalizáciu (CEN) má veľmi veľký význam pre tých podnikateľov, ktorí ju musia doplniť špecifickým rozborom pracovného prostredia, v ktorom sa stroj používa. Náklady na tieto harmonizované normy sú vysoké predovšetkým pre malé a stredné podniky. Výbor odporúča, aby sa uvažovalo o návrhu poskytovať harmonizované normy na základe mandátu, ktorý udelí Európska komisia Európskemu výboru pre normalizáciu, zdarma alebo za symbolickú cenu, aby sa umožnilo dodržiavanie zákonných povinností. Bezplatné šírenie prostredníctvom internetu sa inak už úspešne praktizuje v odvetví telekomunikácií: niektoré normy ETSI (Európsky inštitút pre telekomunikačné normy) sú dostupné bezprostredne na internete.

8. Podpora stálosti predpisov

8.1 Výbor zdôrazňuje, že nie vždy je nevyhnutné meniť osvedčené smernice. Práce, ktoré viedli k celkovému zlepšeniu základnej smernice 98/37/ES, tejto známej „smernice o strojárstve“, sa určite vyznačovali osobitnou komplexnosťou, pričom sa nakoniec dosiahla optimálna rovnováha rozličných záujmov. V niektorých ďalších prípadoch by bolo určite lepšie nesnažiť sa nadmieru o takzvané zlepšenia. Príkladom môže byť zmena smernice o nízkonapäťových elektrických zariadeniach (73/23/ES) alebo, ako to ozrejmil Zväz strojárského priemyslu vo svojej pripomienke z 5. novembra 2004, návrh Komisie o zlúčení smernice 87/404/ES a smernice 97/23/ES o tlakových zariadeniach, ktorý nemá veľký zmysel.

8.2 Trh ukázal, že stabilný a jasný regulačný rámec je potrebný, aby sa mohli pokojne plánovať investície a úpravy podľa jednoznačných ustanovení, ktoré sa príliš často nemenia. Na druhej strane jestvuje vážne nebezpečenstvo, že „zjednodušenie“ môže spôsobiť vyššie správne náklady a stúpanie ostatných nákladov kvôli komplexným postupom na hodnotenie zhody.

8.3 Výbor síce chápe potreby výrobných firiem, pokiaľ ide o uplatňovanie článku 95 Zmluvy o založení ES, podčiarkuje však, že právny rámec, od ktorého sa smernice odvíjajú, predovšetkým čo sa týka právneho základu rozličných noriem, musí byť v súlade so zásadami zmlúv. Je zjavné, že cieľ a obsah právneho predpisu prevažuje a predstavuje objektívny vzťažný rámec, od ktorého sa musí odvíjať uplatňovanie rozličných ustanovení. K tomu sa nedávno v rozličných rozsudkoch vyjadril aj Súdny dvor ES a v každom prípade vylúčil možnosť zmiešaného právneho základu, ak si právne referencie vzájomne odporujú alebo sa tak veľmi kumulujú, že by to obmedzovalo práva Európskeho parlamentu. Nie vždy a všade je možné uskutočniť snahu podnikov odvolávať sa v prípade konštrukcie výrobkov, keď je v popredí iný cieľ, na článok 95 ods. 3 zmluvy, ktorý – ako je známe – obmedzuje právomoci členských štátov na posilňovanie predpisov Spoločenstva, ako sa uvádza napr. v článku 137 a článku 175⁽⁵⁾. Podniky totiž poukazujú na dodatočné náklady (presúvané na konečného spotrebiteľa), ktoré vzniknú pri zohľadňovaní zmien v konštrukcii a pri výrobe strojov potrebných kvôli požiadavkám v jednotlivých členských štátoch. Mali by sa skoncipovať doplnujúce právne modely, ktoré sa neprelnávajú, ale obmedzujú možnosti členských štátov vydať vlastné a odlišné predpisy, ktoré vychádzajú zo zásady primeranosti a proporcionality, len na to podstatné.

8.4 Nedávno schválená smernica REACH predstavuje dôležitý zvrät v ochrane spotrebiteľov a zamestnancov. Výbor víta prijaté technické riešenia a flexibilitu spojenú s možnosťou zjednodušenia. S určitými obavami poukazuje na to, že pre malé a stredné podniky by mohli vzniknúť určité ťažkosti, a to predovšetkým

vtedy, keď by sa dovozné kontroly nevykonávali tak prísne, ako si to uplatňovanie tejto základnej smernice vyžaduje. S ohľadom na to výbor vyzýva Komisiu, aby starostlivo kontrolovala ustanovenia členských štátov o trhovom dohľade, pretože členské štáty si v tejto oblasti nie vždy plnili svoje povinnosti, čo spočívalo aj v úplne nedostatočnom vybavení kontrolných pracovísk prostriedkami. V tejto súvislosti by sa mohlo počítať s rozdelením úloh medzi jednotlivé kontrolné pracoviská podľa zásady prevažujúcej výroby v jednotlivých členských štátoch, napr. podľa určitých skupín výrobkov (armatúry, zdvíhacie a dopravné zariadenia, čerpadlá a kompresory, stroje pre spracovateľský priemysel atď).

8.5 Napriek zásadnému príspevku strojárstva k celkovému európskemu hospodárstvu má človek dojem, že členské štáty len veľmi málo investujú do zvrchovaných úloh, ktorými sú poverené. Komisia by si mohla vyžiadať príslušné údaje a porovnať ich s dosiahnutými praktickými výsledkami. Často treba akosť a počet kontrol pripisovať individuálnym schopnostiam a individuálnej vôli, ale disponibilné zdroje zohrávajú veľkú úlohu.

9. Odstránenie technických prekážok vytvorenia vnútorného trhu

9.1 V oblasti legislatívy členských štátov zostáva aj naďalej množstvo technických prekážok, ktoré robia podnikom veľké problémy. Týka sa to napríklad strojov a zariadení, ktoré nie sú určené na cestnú premávku, pri používaní verejných ciest. Rozdielne predpisy (niektoré členské štáty vydali prísnejšie predpisy) spôsobujú, že sa musia používať rozdielne stroje. Aj z terminologického hľadiska zostávajú nejasnosti napríklad pri pojmoch „podnik“ a „prevádzka“. Kontrolné predpisy platné v niektorých členských štátoch spôsobujú dodatočné náklady, ktoré sa ľahko môžu zdvojnásobiť v tých krajinách, ktoré majú odlišné kontrolné organizácie pri vývoji, pri skúšaní a v doprave. Výbor dúfa, že sa rýchlo dosiahne harmonizácia predpisov, predovšetkým pokiaľ ide o bezpečnostné predpisy. Čo sa týka traktorov, musia sa napr. popri súčasných predpisoch o spätných zrkadlách a najvyššej povolenej rýchlosti vydať aj predpisy o prednom a zadnom osvetlení a predovšetkým o brzdných dráhe. V súčasnosti sa po európskych cestách pohybujú viac ako 40 rokov staré traktory. Postupné omladzovanie parku prihlásených vozidiel by umožnilo značné zvyšovanie úrovne aktívnej a pasívnej bezpečnosti.

9.2 Výbor odporúča, aby sa pri úprave používania pracovných strojov na verejných cestách predovšetkým

— prijal návrh na harmonizáciu jestvujúcich právnych predpisov členských štátov o používaní pracovných strojov na verejných cestách,

⁽⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora ES v prípade C-94/03 Európska komisia/Rada Európskej únie: Voľba právneho základu.

- uplatňovala metodika novej koncepcie,
- počítalo s minimálnymi normami, ktoré predpokladajú zhodu so záväznými predpismi,
- počítalo s primeranými návrhmi na hodnotenie zhody, pričom pri niektorých sústavách (riadenie, brzdy) by sa malo zaviesť prísnejšie hodnotenie zhody.

10. Budúce právne predpisy: účasť a hodnotenie dosahu

10.1 Výbor žiada užšiu spoluprácu regulačných orgánov a zúčastnených subjektov na budúcich regulačných opatreniach pomocou účinného dialógu. Vzhľadom na potrebnú interakciu medzi subjektmi sa treba vyhnúť konzultáciám, ktoré prebiehajú predovšetkým elektronickou cestou. Podľa názoru výboru umožňujú neustále konzultácie v určitých oblastiach predchádzať problémom. Tým sa môže zaručiť lepšia tvorba právnych predpisov a účinnejšie normy.

10.2 Výbor považuje za veľmi dôležité vyvinúť spoločnú metodiku európskych inštitúcií (Európskeho parlamentu, Rady a Komisie) pri hodnotení dosahu rozličných možností, pri ktorom sa bude využívať vhodný systém kontroly kvality.

10.3 Komisia by vždy mala zvažovať, či si nastolené ciele naozaj vyžadujú právny rámec, alebo či by nestačila samoregulácia alebo koregulácia. Podľa názoru výboru by sa z rozličných možností mala vybrať tá, pomocou ktorej sa tie isté ciele dajú dosiahnuť pri nižších nákladoch a nižšej administratívnej náročnosti a ktorá zaručuje optimálnu transparentnosť, ako aj čo najväčšiu účasť zainteresovaných subjektov.

10.4 Ústrednú úlohu zohráva európsky sociálny dialóg medzi zástupcami záujmových skupín na odvetvovej úrovni. Spoločné

záujmy sa môžu zrealizovať pomocou iniciatív na koncipovanie špecifických opatrení odborného vzdelávania, predovšetkým v oblasti bezpečnosti práce, ale aj pri ďalšom vzdelávaní, čím sa budú ďalej rozvíjať nielen odborné zručnosti, ale aj chápanie určitých administratívnych a organizačných problémov v súvislosti s lepším a bezpečnejším používaním strojov. Sociálna zodpovednosť podnikov, ktorou sa aktéri zaoberajú v rámci dialógu rozšíreného o zástupcov organizovanej občianskej spoločnosti a územných orgánov, môže mať kladný účinok na rozvoj kultúry bezpečných a produktívnych podnikov, osobitne malých a stredných podnikov, ktoré majú pri riadení rizík zjavne väčšie ťažkosti.

10.5 Výbor považuje za vhodné, aby sa začalo s úvahami, ktoré všetkým účastníkom umožnia hodnotenie výsledkov a medzi predpisov Spoločenstva. Takéto hodnotenie by mohlo dovoliť spoločný postup, ktorým sa dá zabrániť čiastkovým riešeniam a rozporným prístupom v rámci rozličných prebiehajúcich iniciatív. Rozhodnutie Komisie preskúmať novú smernicu o strojárstve spolu so zástupcami záujmových skupín sa uberá správnym smerom. Takéto iniciatívy sa musia vhodne rozširovať. Výbor poukazuje predovšetkým na prepojenie rozličných iniciatív, napr. v súvislosti s akčným programom na zmenšenie zbytočnej administratívnej náročnosti a novou koncepciou (Komisia prijala 14. februára 2007 na základe verejnej konzultácie o budúcnosti vnútorného trhu návrh nariadenia a rozhodnutia Rady a Európskeho parlamentu o rámci na prepracovanie novej koncepcie). Výbor je presvedčený o tom, že vhodné členenie a zosúladenie týchto iniciatív môže prispieť k zlepšeniu platných predpisov a ich koherentnému uplatňovaniu v 27 členských štátoch EÚ.

V Bruseli 26. septembra 2007

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Dimitris DIMITRIADIS